

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvoston kokous 28.-29.11.2022 (EYCS)

Kokous

Koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheiluneuvosto 28.-29.11.2022.

Koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheiluneuvosto kokoontui Brysselissä 28.-29.11. Suomea kokouksessa edusti tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen. Koulutussasioissa neuvosto hyväksyi ”Tie koulutusmenestykseen”-suosituksen ja päätelmät hyvinvoinnin edistämisestä digitaalisessa koulutuksessa. Neuvosto kävi keskustelun eurooppalaisesta koulutusalueesta Ukrainassa käytävän Venäjän hyökkäyssodan aikana. Suomen puheenvuorossa todettiin vahva tuki Ukrainalle ja katsottiin koulutusjärjestelmän olevan keskeinen osa maan jälleenrakennusta, minkä vuoksi EU:n tuki sille välttämätöntä. Koulutusalueen osalta todettiin, että laadukas koulutus on pyrittävä turvaamaan kaikissa tilanteissa.

Nuorisoasioissa neuvosto hyväksyi suositukset sukupolvien välisen vuoropuhelun edistämisestä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi ja kävi keskustelun Euroopan nuorison teemavuodesta 2022. Suomi on pitänyt tärkeänä teemavuoden tavoitetta edistää nuorten osallisuutta, hyvinvointia ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia sekä myönteisenä tavoitteiden yhdistämistä pandemian jälkeisen vihreän ja digitaalisen Euroopan tavoitteisiin sekä muihin EU:n strategiaan liittyviin tavoitteisiin.

Kulttuuriasioissa neuvosto hyväksyi päätöslauselman EU:n kulttuurin alan työohjelmaksi 2023 – 2026 ja kävi keskustelun Ukrainan kulttuurin tukemisesta ja kulttuuriperinnön turvaamisesta. Suomi tuki vankasti Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia, itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta. Ukrainan kulttuuriministeri Oleksandr Tkachenko osallistui keskusteluun. Neuvosto sai myös tilannekatsauksen ehdotuksesta asetukseksi eurooppalaiseksi medianvapaussäädökseksi.

Urheiluasioissa neuvosto hyväksyi päätelmät kestävästä ja esteettömästä urheiluinfrastruktuurista ja kävi keskustelun viimeaikaisista kriiseistä mahdollisuutena urheilun tulevalle kehitykselle. Suomen puheenvuorossa kiinnitettiin huomiota urheilun mahdollisuuteen lisätä rauhaa. Liikunnan lisääminen kuuluu kansallisiin tavoitteisiin, mutta korona- ja energiakriisi ovat vaikuttaneet kansalaisten liikkumiseen. Liikuntapaikkarakentamisessa mahdollista löytää energiaystävällisiä keinoja.

1. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista (7587/1/22).

2. A-kohtien hyväksyminen**a) Muut kuin lainsäädäntöasiat (14997/22)****b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely) (14998/1/22 REV 1)**

Hyväksyttiin A-kohtien luettelot.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

KOULUTUS**3. Neuvoston suositus – Tie koulumenestykseen (13961/22 + ADD 1-2) Hyväksyminen**

Puheenjohtaja ministeri Vladimir Balas totesi suosituksen tavoitteena olevan puuttua Euroopan laajuiseen koulupudokkuuteen ja muihin ajankohtaisiin ongelmiin määrittämällä yhteisiä tavoitteita ja tukemassa oppijoita, kouluja, opettajia ja muuta henkilöstöä. Komissaari Gabriel piti suositusta tärkeänä asiakirjana ja totesi sen olevan jatkoa vuoden 2011 suositukselle. Kaikille lapsille tulee antaa mahdollisuus menestyksekkääseen koulutiehen.

Hyväksyttiin neuvoston suositus. HU ja PL jättivät suositukseen lausuman gender-termin käytöstä.

4. Päätelmät hyvinvoinnin tukemisesta digitaalisessa koulutuksessa (14147/22 + ADD 1–2) Hyväksyminen

Pj totesi, että digitaalisuus voidaan nähdä sekä koulutuksen tukena että oppimista hankaloittavana tekijänä. On kiinnitettävä huomiota sekä oppijoiden että opettajien hyvinvointiin, eikä kenenkään tulisi jäädä jälkeen. Komissaari Gabriel totesi koulutuksen uusien välineiden käytön onnistuvan vain, jos kaikki tuntevat niiden käytön. Komissio valmistelemassa kahta digitaalisen koulutuksen aloitetta, joiden julkaisu keväällä 2023.

Hyväksyttiin päätelmät. HU ja PL jättivät päätelmiin lausuman.

5. Eurooppalainen koulutusalue ja Venäjän Ukraina kohdistama hyökkäys (14168/22) Periaatekeskustelu

Pj esitteli keskustelun aiheen ja totesi tarkoituksena olevan pohtia yhdessä, miten koulutusalue voi vastata tuleviin haasteisiin ja miten tehdä koulutuksesta entistä resiliientimpi. Keskustelun aluksi kuultiin Ukrainan koulutusministerin Serhly Shkarietin videotervehdys. Hän kiitti tuesta maasta paenneiden koululaisten, opiskelijoiden ja tutkijoiden tukemisesta. On tärkeää, että opetuksen jatkaminen mahdollistetaan ja myös, että lapsilla säilyy mahdollisuus säilyttää yhteys Ukrainan kieleen ja kulttuuriin seuraamalla myös ukrainalaista opetusta kouluhubien välityksellä. Useat koulut ovat kärsineet Venäjän iskuista ja suuri osa sekä kouluista että koulubusseista on tuhoutunut. EU:n lupaama apu bussien hankintaan on tervetullut. Ukraina pyrkii jatkamaan lähiopetusta mahdollisuuksien mukaan suurista haasteista huolimatta, minkä vuoksi apu edelleen tarpeen.

Komissaari Gabriel totesi Ukrainan hakijavaltiostatuksen auttavan maan avustamista ja kiitti jäsenvaltioita jo tehdystä työstä ukrainalaisten pakolaisten hyväksi. Eurooppalaisen koulutusalueen (EEA) kautta on voitu auttaa ukrainalaisten pääsyä opetukseen ja tukea myös oppilaitoksia. Erot jäsenvaltioiden välillä ovat kuitenkin olemassa ja tarkoituksena on joulukuussa käynnistyvän vertaisoppimisen kautta löytää keinoja vastata mahdollisiin haasteisiin ja tavoittaa etenkin pakolaislasten vanhemmat, jotta tieto kansallisista koulutusjärjestelmistä saavuttaa varmasti kaikki. Myös Erasmus+-rahoitusta on tarkoitus käyttää tähän tarkoitukseen 2023.

Keskustelussa ministerit korostivat jäsenvaltioiden välisen kommunikaation ja vertaisoppimisen merkitystä yhteisiin ongelmiin vastaamisessa, resilienssi vahvistamiseksi ja synergioiden löytämiseksi. EEA:n katsottiin useissa puheenvuoroissa antavan tälle yhteistyölle hyvät puitteet. ^{3 (10)} Käytössä olevia välineitä, etenkin koulutuksen high level group'n kokouksia ja School Gateway – alustaa, jäsenvaltioiden väliseen tiedonvaihtoon pidettiin pääosin toimivina, minkä lisäksi painotettiin mahdollisuutta Erasmus+-ohjelman ja muun EU-rahoituksen tehokkaaseen ja joustavaan käyttöön myös mahdollisissa tulevaisuuden kriiseissä. Liiallista byrokratiaa tulee välttää sekä oppilaitoksille että viranomaisille. Viimeaikaisten kriisien katsottiin osoittaneen digitaalisen koulutuksen ja digitaitojen merkityksen. Katsottiin, että digitaaliseen koulutukseen tulee panostaa, jotta opetusta voidaan antaa myös silloin, kun lähiopetus ei ole mahdollista. Myös medialukutaidon ja kyberturvallisuuden osaaminen nousi esiin puheenvuoroissa.

Erityisesti Ukrainan osalta ministerit pitivät yhteistä koordinaatiota ja tietopohjaa tärkeinä sekä tunnistivat haasteita ukrainalaisten oppijoiden sopeuttamisessa kansallisiin järjestelmiin ja tasapainon löytämistä ukrainalaisen ja kansallisen opetuksen välillä. Esimerkkeinä puheissa mainittiin mm. kieliongelmat, opettajien saatavuus, psykologiset haasteet ja pidettiin tärkeänä monialaista yhteistyötä hyvinvoinnin takaamiseksi. Ministerit painottivat myös koulujen roolia turvallisina paikkoina kriisien keskellä. Yksittäisissä puheenvuoroissa pidettiin tarpeellisenä kiinnittää huomiota koulutusvajeen aivovuotoon, minkä vuoksi nuorille tulee turvata mahdollisuus palata takaisin tilanteen sen salliessa. Osa jäsenvaltioista kertoi myös kahdenvälisistä hankkeista Ukrainan kanssa. Yksittäisiä jäsenmaita on käynnistänyt keskustelut keskinäisestä tutkintojen tunnustamisesta. Suomen puheenvuorossa todettiin vahva tuki Ukrainalle ja katsottiin koulutusjärjestelmän olevan keskeinen osa maan jälleenrakennusta, minkä vuoksi EU:n tuki sille välttämätöntä. EEA:n osalta todettiin, että laadukas koulutus on pyrittävä turvaamaan kaikissa tilanteissa, minkä vuoksi huomiota tulee kiinnittää koulutusjärjestelmien resilienssiin. Lisäksi painotettiin vahvasti yhteistyön merkitystä sekä todettiin olemassa olevien rakenteiden osoittautuneet toimiviksi eri kriisien aikana.

Komissaari Gabriel kiitti keskustelusta ja totesi sen osoittavan, että EEA on toimiva väline, jota voidaan edelleen kehittää. Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten, että ukrainalaisten integroiminen ja tukeminen sekä kielenopiskelu tärkeää. Olemassa olevat välineet kuten Education Gateway – alusta ovat osoittautuneet toimiviksi. High Level Group -kokoukset ja sen uusi valmisteleva elin (board) ovat tärkeitä jäsenvaltioiden toimien koordinoimisessa samoin kuin aktiivinen dialogi Ukrainan kanssa. EU:n rahoituksen joustavuus tulee voida säilyttää myös tulevaisuuden kriiseissä. On tärkeää, että pakolaislapsille mahdollistetaan turvallinen koulunkäynti.

NUORISO

6. Päätelmät sukupolvien välisen ulottuvuuden edistämisestä nuorisoalalla vuoropuhelun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi (13991/22 + ADD 1–2)

Hyväksyminen

Puheenjohtaja ministeri Vladimir Balas kertoi Venäjän hyökkäyssodan aiheuttaneen monia seuraamuksia ja myös lisänneen nuorten osallistumista vapaaehtoistyöhön sukupolvien rajat ylittäen. Ylijohtaja Christophidou totesi tulevaisuuskonferenssin osoittaneen nuorten keskeisen roolin ja etenkin kansalaispaneelissa nuorten ääni on kuulunut tulevaisuuden hahmottelussa aktiivisen dialogin kautta.

Hyväksyttiin päätelmät. PL ja HU jättivät päätelmiin lausuman gender-termin käytöstä.

7. Euroopan nuorison teemavuosi 2022 (14183/22)

Periaatekeskustelu

Pj esitteli keskustelun aiheen ja totesi nuorison teemavuoden ajoittuneen erityisen ajankohtaiseen aikaan eri kriisien keskelle. On tärkeää, että vuoden vaikutukset ulottuvat myös tuleviin vuosiin. Komissio kertoi tarkoituksena olevan keskustella ja esitellä vuoden tuloksia 6.12. järjestettävässä päättäjäistilaisuudessa. Lisäksi tarkoituksena on jatkaa työtä myös tulevana vuonna kestävä perinnön luomiseksi. Eri toimet ovat tuottaneet jo nyt merkittäviä tuloksia, mutta on tärkeä käydä keskustelu myös jäsenvaltioiden ajatuksista jatkotoimenpiteisiin liittyen.

Keskustelussa ministerit katsoivat, että nuorten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoon on tärkeää. Nuorisovaltuustojen rooli tunnistettiin laajasti ja näiden katsottiin toimineen aktiivisesti mm.

EU:n tulevaisuuskonferenssin keskusteluissa. Huomiota kiinnitettiin kuitenkin myös järjestäytymättömiin nuoriin ja muita heikommassa asemassa oleviin nuoriin, ja todettiin, että kaikkien nuorten osallistumista tulisi edistää. Inklusion ja mielenterveyden haasteet ovat lisääntymässä ja⁴ (10) näihin tulisi voida löytää yhteisiä keinoja.

Tiedonvälityksen ja tietopohjan merkitys korostui keskustelussa. Nuorilla tulee olla tieto osallistumismahdollisuuksista, minkä lisäksi on kartoitettava osallistumisen esteitä oikeiden välineiden kehittämiseksi. Ministerit painottivat myös nuorisotyön merkitystä nuorten kanssa ja hyväksi sekä poikkisektoriaalista yhteistyötä mm. urheilu- ja kulttuurialojen kanssa (CY, BG). Lisäksi huomiota kiinnitettiin mm. riittäviin resursseihin ja digitaalisten välineiden kehittämiseen. Osa jäsenvaltioista piti Euroopan Nuorisofoorumin aktiivisesti edistämään ns. nuorisotestiä (youth test) aloitteiden ja esitysten vaikutustenarvioinnin ja kuulemisen välineenä kannatettavana ajatuksena.

Teemavuoden kansallisista hankkeista esimerkkeinä mainittiin mm. kansallinen nuorisopääkaupunki, nuorten vapaaehtoistyön kehittäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa, uusi työsuunnitelma nuorten toimeentulohaasteisiin vastaamiseksi, osallistumiskokeilut tosiasialliseen päätöksentekoon, nuorten äänestysikärajan laskeminen eurovaaleissa, mikrotapahtumien tukiohjelma ja nuorisotyöntekijöiden koulutusohjelma. Jatkotoimista todettiin olevan tärkeää, että myös jatkossa päätöksentekijät myös EU-tasolla jatkavat aktiivista dialogia nuorten kanssa.

Suomen puheenvuorossa katsottiin nuorten haluavan tosiasiallisia mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon ja painotettiin jokaisen nuoren mahdollisuutta osallistua. Kansallisesti on monia tapoja vaikuttamiseen, mutta kehittämisen varaa on edelleen. Nuorisovuoden aikana tuettiin matalankynnyksen tapahtumia ja nuoret toivoivat tämän jatkuvan. Nuoret osallistuvat myös valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelman valmisteluun.

Ruotsi totesi puheenvuorossaan jatkavansa nuorison teemavuoden perintöä pj-kaudellaan keväällä 2023.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten, että se on osoittautunut tärkeäksi niin nuorille kuin päätöksentekijöille ja muille sidosryhmille. Nuoriin vaikuttavat asuminen, mielenterveyden ongelmat ja ilmastonmuutos. Näissä asioissa on tärkeä kuulla nuoria myös jatkossa ja valtavirtaistaa nuoret päätöksentekoon myös tulevaisuudessa.

Muut asiat

8. Koulutus

a) Eurooppalaisen koulutusalueen edistymistä koskevan kertomuksen esittely ja laadukkaa-seen koulutukseen tehtäviä investointeja käsittelevän oppimislaboratorion (Learning Lab on Investing in Quality Education and Training) käynnistäminen (14632/22)
Komission tiedotusasia

Komissaari Gabriel lanseerasi puheenvuorossaan Learning Lab –aloitteen ja painotti kyseessä olevan jäsenvaltioille vapaaehtoisesta välineestä. Tästä on tarkoitus tuottaa lisätietoa heti neuvoston jälkeen ja siitä on tarkoitus järjestää keväällä 2023 keskustelutilaisuuksia. Neuvostossa kiitettiin omissiota aloitteesta ja pidettiin hyvänä mahdollistaa jäsenvaltioiden välinen keskustelu koulutuksen investoinneista. Suomi piti tärkeänä yhteistyön jatkamista koulutusinvestoinneissa ja katsoi, että investointi koulutukseen on investointi osaamiseen ja tulevaisuuteen.

b) Ohjeet opettajille ja kouluttajille disinformaation torjunnasta ja digitaalisen lukutaidon pa-rantamisesta koulutuksen avulla, sekä Eettiset ohjeet kouluttajille tekoälyn ja datan käyttämisestä opetuksessa ja oppimisessa (14633/22)
Komission tiedotusasia

Komissaari Gabriel totesi disinformaatio-ohjeen tarkoituksena olevan auttaa opettajia käsittelemään oppilaidensa kanssa disinformaatiota, joka yhä yleisempää mediassa. AI-ohjeistuksen osalta hän totesi, että tekoälyn käyttöön liittyy paljon avoimia kysymyksiä mm. tietosuojaan ja eettisiin kysymyksiin liittyen. Ohjeen on tarjota konkreettisia välineitä sen käyttämiseen kouluissa.

c) Syväteknologian osaajia koskeva aloite ja sitoumus (14634/22) *Komission tiedotusasia*

Komissaari Gabriel kertoi kyseessä olevan uudesta aloitteesta, jossa tarkoituksena on asettaa Eurooppa syväteknologian innovaatioiden kärkeen. Tarkoituksena on tarjota koulutusta miljoonalle eurooppalaiselle osaajalle syväteknologiaosaamisen vahvistamiseksi. Tämä osa myös osaamisen⁵ (10) teemavuotta. Jäsenvaltioiden korkeakoulujen toivotaan osallistuvan aktiivisesti.

d) Yhdeksäs "Euroopan ympäristö" -ministerikokous (Nikosia, 5.–7. lokakuuta 2022): opetusministerien korkean tason kokous kestävää kehitystä edistävästä koulutuksesta – tulokset (14645/22)
Kyproksen valtuuskunnan tiedotusasia

CY kertoi kokouksen huomioineen, että ilmastonmuutos edellyttää uudenlaista osaamista ja kaikki delegaatiot pitivät yhteistyötä kestävän kehityksen vahvistamiseksi tärkeänä.

e) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
Ruotsin valtuuskunnan tiedotusasia

SE totesi jatkavansa tiivistä yhteistyötä ajankohtaisten haasteiden taklaamiseksi. Yleisinä prioriteetteina ovat turvallisuus ja EU:n vahva rooli maailmassa, vihreät siirtymät, EU:n kilpailukyvyyn vahvistaminen sekä EU:n arvojen turvaaminen. Koulutussektorilla tarkoituksena on jatkaa eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista sekä edistää tutkintojen tunnustamista korkeakoulusektorilla. Tähän odotetaan komission raporttia vielä tämän vuoden kuluessa. Taidot ja osaaminen vihreän siirtymisen mahdollistamiseksi myös agendalla ja tämä maaliskuun ministerineuvoston asialistalla 7.3.2023. EYCS-neuvosto 15.-16.5.2023.

Nuoriso

f) EU:n nuorisodialogi – epävirallisen aamiaiskokouksen keskustelujen tulokset *Puheenjohtaja valtioneuvoston tiedotusasia*

Kristyna Jelinkova Tsekin nuorisoneuvostosta kertoi aamiaiskeskustelussa nousseen esiin sukupolvienvälisen dialogin merkitys isojen teemojen, kuten ilmastonmuutoksen, käsittelyssä. Nuorilla tulee olla paikka päätöksenteossa. Ensi vuoden nimeäminen vapaaehtoisuuden teemavuodeksi voisi korostaa nuorison asemaa yhteiskunnassa. Frederic Piccavet Euroopan nuorisofoorumista totesi nuorten kohtaavan suuria haasteita vielä koronapandemian jälkeenkin, joihin tulee puuttua. Dialogi ja yhteistyö keskeisiä nuorten yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi vanhempien ikäluokkien kanssa. Nuoret ovat myös aliedustettuina poliittisessa päätöksenteossa. Nuorisotesti on yksi väline edistää nuorten osallistumista ja kuulemistä EU:n päätöksenteon valmistelussa perintönä nuorison teemavuodesta.

Pj kiitti puheenvuoroista ja vuoropuhelun olevan tärkeää. Ylijohtaja Christophidou totesi komission tarkoituksena olevan jatkaa tiivistä vuoropuhelua nuorten kanssa myös nuorison teemavuoden jälkeen. On tärkeää, että dialogissa keskitytään myös eri sukupolvia yhdistäviin asioihin.

g) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
Ruotsin valtuuskunnan tiedotusasia

SE totesi esityksen aluksi olevan tärkeää säilyttää EU:n yhtenäisyys kriisien keskellä. Yleiset prioriteetit mainittu edellä koulutuksen prioriteettien esittelyn yhteydessä (kohta 8 e). Nuorisosektorilla on tarkoitus panostaa nuorten inklusioon ja kestävän kehityksen sosiaaliseen ulottuvuuteen, josta tarkoitus laatia päätelmät. Lisäksi valmistellaan päätöslauselma trion nuorisodialogin kierroksesta ja nuorisostrategian arvioinnista. Nuorisokonferenssi 20.-21.3.2023 ja toimialajohtajat sen yhteydessä Växjössä.

KULTTUURI/AUDIOVISUAALI

Muut kuin lainsäädäntöasiat

9. Päätöslauselma EU:n kulttuurialan työsuunnitelmasta 2023–2026 (14436/22 + COR 1 + ADD 1–3)

Pj totesi uuden EU:n kulttuurialan työsuunnitelman vastaavan tuleviin haasteisiin ja katsoi, että siinä on otettu hyvin huomioon suuret kulttuurialaan vaikuttavat haasteet kriiseihin vastaten. Komissaari

Gabriel piti keskeisenä kysymyksenä tulevassa yhteistyössä Ukrainan auttamista sekä digitaalisia ja vihreitä siirtymiä. Komissio tukee täysin jäsenvaltioita työsuunnitelman toteuttamisessa. FI tuki päätöslauselmaa ja toivoi, että komissio huomioi neuvoston esityksen EU:n strategisesta viitekehyksestä ja tekee siitä esityksen mahdollisimman nopeasti. 6 (10)

Hyväksyttiin päätöslauselma. PL ja HU jättivät lausuman gender-termin käytöstä.

10. Tuen ja solidaarisuuden osoittaminen Ukrainan kulttuurille ja kulttuuriperinnölle (14437/1/22 REV 1)

Periaatekeskustelu

Puheenjohtaja ministeri Martin Baxa esitteli Ukrainan kulttuuriministeri Oleksandr Tkachenkon ja totesi Ukrainan asia olevan keskeinen koko EU:lle. FR:n pj-kaudella aloitettua apua on jatkettu CZ:n pjkaudella ja sitä on tarkoitus jatkaa myös tulevalla SE:n pj-kaudella.

Ministeri Tkachenko totesi Ukrainassa olevan edessä kylmä ja pimeä talvi sekä totesi kulttuurisektorin kärsivän huomattavista vahingoista. Kulttuurikohteita on tuhattu yli tuhat, minkä lisäksi kirkkoja on tuhattu huomattavasti. Kulttuurilaitosten kävijämäärät ovat romahtaneet ja mediasektorilla yli 200 medialähdettä on lopettanut toimintansa, minkä lisäksi oma tv-toiminta on pienentynyt huomattavasti. Talvi vaikeuttaa toimintaa entisestään, erityisesti pulaa on generaattoreista, pattereista, rakennusmateriaaleista ja perustoiminnan mahdollistavasta materiaalista. Myös kirjastojen ja arkistojen digitaalisuuteen tarvitaan apua. On tärkeää, että ukrainalaisille mahdollistetaan jääminen omaan maahan ja työskentelyyn. Mediasektorilla taistelu Venäjän propagandaa vastaan edellyttää panostusta.

Ministeri Tkachenko pyysi, että EU jatkaa pakotteiden asettamista ja lopettaa kaiken kulttuurialan yhteistyön Venäjän kanssa. Taloudellisen avun osalta ministeri esitti, että jäsenvaltiot allokoivat prosentin ministeriöiden budjetista 2023-2026 Ukrainan kulttuuri- ja mediasektorin tukemiseen.

Komissaari Gabriel kiitti esityksestä ja katsoi sen antavan vahvan viestin. EU:n kulttuurialan työsuunnitelman mukaisesti komissio on perustamassa asiantuntijaryhmän Ukrainan avun koordinoimiseksi ja kiitti jo osallistuneita jäsenvaltioita. EU:n rahoitusohjelmat ovat myös rahoittaneet kulttuuriperinnön suojelua 2 milj. eurolla yhteistyössä museoiden kanssa. Käynnissä on kulttuurialan tarpeiden kartoitus, jonka tarkoituksena on mahdollistaa avun perillepääsy entistä paremmin. Lisärahoitusta ensi vuodelle on varattu 5 milj. euroa. Tavoitteena on myös kulttuuripääkaupunkien (nykyiset ja tulevat) kautta pitää Ukrainan tilanne esillä ja mahdollistaa yhteistyötä. Tämä lista ei kuitenkaan ole tyhjentävä ja uusia ajatuksia työn jatkamiseen tarvitaan.

Keskustelussa ministerit kertoivat jo tehdyistä tukitoimista Ukrainan hyväksi ja vakuuttivat Ukrainan tukemisen säilyvän prioriteettina myös jatkossa. Sekä aineellisen että aineettoman kulttuuriperinnön suojeluun ja restaurointiin on toimitettu materiaaliapua ja osaamista. Osa jäsenmaista ehdotti, että EU:n yhteistyötä tulisi kuitenkin tiivistää esim. korvamerkitsemällä osa EU-rahoituksesta kulttuurille ja/tai perustamalla Task Force avun koordinoimiseksi, mutta myös suorien yhteyksien merkitys tuen kohdentamiseksi tunnistettiin. Lisäksi huomioitiin olevan tärkeää tukea Ukrainan uutismediaa sekä vastata tehokkaasti Venäjän disinformaatiokampanjaan ja propagandaan, mitkä ovat hyökkäyksiä eurooppalaista kulttuuria ja vapaata mediaa vastaan. Tukea tulee suunnata myös luovan sektorin ammattilaisten auttamiseksi ja kulttuuri-instituuteille työn jatkamisen mahdollistamiseksi. Esitys kulttuuripääkaupunkien tiivistä työstä sai kannatusta useilta delegaatioilta.

Suomen puheenvuorossa ilmaistiin vahva tuki Ukrainalle ja katsottiin, että EU:n tuki on jo ollut tärkeää eri rahoituslähteiden kautta. Tulevan tuen osalta toivottiin koordinoitua lähestymistapaa ja todettiin, että suoraa materiaaliapua on toimitettu mm. Kansallismuseon kautta ja tarkoituksena on jatkaa konkreettista apua myös jatkossa. Tässä myös järjestöjen ja kaupunkien väliset yhteydet tärkeitä.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen ja kiitti antoisasta keskustelusta. EU:n työsuunnitelman mukaan jäsenvaltiot ovat sitoutuneet suojelemaan kulttuuriperintöä ja kuten mainittiin, tätä varten on myös komission asiantuntijatyöryhmä perusteilla. Erityinen rahasto voisi olla hyvä instrumentti avun toimittamiseksi perille. Ministeri Tkachenko painotti tuen tarvetta talven saapuessa ja alleviivasi myös tuen tarvetta Venäjän propagandan estämiseksi.

11. Asetus eurooppalaisesta medianvapaussäädöksestä (14440/22 + COR1) Tilanneselvitys^{7 (10)}

Puheenjohtaja totesi kyseessä olevan tärkeä aloite medianvapauden suojelemiseksi. Monet kohdat esityksessä edettävät vielä keskustelua, mutta jo nyt neuvotteluissa on edetty puheenjohtajan raportin mukaisesti. Keskeisiä kysymyksiä keskustelujen perusteella ovat asetusehdotuksen oikeusperusta, jäsenvaltioiden mahdollisuus säätää joistain kohdista tarkemmin, määritelmät etenkin mediapalveluidentarjoajien osalta sekä uuden lautakunnan perustaminen ERGAn korvaavaksi elimeksi sekä valtionmainonta. Neuvotteluja jatketaan vielä joulukuussa ennen kuin asian johto siirtyy Ruotsille.

Komissaari Jourova kiitti puheenjohtajaa sekä toivotti menestystä SE:n pj-kaudelle. Kyseessä on innovatiivinen moderni esitys, jonka tarkoituksena on tarttua median kohtaamiin ajankohtaisiin kysymyksiin. Media ei ole vain yksi sisämarkkinasektori, mutta keskeinen osa, joka tarvitsee oman instrumenttinsa, jotta markkinoiden toimivuus voidaan turvata. Tämä on yhteinen haaste, joka edellyttää kaikkien osallistumista. Tarkoituksena on vahvistaa regulaattorien merkitystä. Jäsenvaltioiden huolia on kuunneltu tarkasti ja komissio on valmis neuvottelemaan ongelmallisista kohdista. Nopea käsittely kaikkien etu.

Pj huomautti, että tarkoituksena ei ollut käydä asiasta keskustelua, mutta useat jäsenvaltiot ovat pyytäneet puheenvuoroa. Puheenvuoroissa lähes kaikki puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot ilmaisivat tukensa komission asetusehdotuksen tavoitteille mediavapauden turvaamiseksi. Osa jäsenvaltioista toivoi saavansa pian lisätietoja esityksen oikeusperustasta, jonka analyysi neuvoston oikeudellisessa yksikössä vielä kesken sekä jotkut jäsenmaista ilmaisivat huolensa subsidiariteettiperiaatteen toteutumisesta.

Pj kiitti huomioista ja totesi neuvoston ottaneen tilanneselvityksen tiedoksi.

URHEILU

Muut kuin lainsäädäntöasiat

12. Päätelmät kestävästä ja esteettömästä liikuntapaikkarakentamisesta (13996/1/22 REV 1 + ADD 1–2)

Hyväksyminen

Puheenjohtaja ministeri Vladimir Balas totesi Venäjän sodan johtaneen energiakriisiin, joka vaikuttaa kaikkiin sektoreihin ml. liikuntapaikkoihin. Tämä on haastavaa etenkin ottaen huomioon koronapandemian jo aiheuttamat ongelmat. Energiakysymykset tärkeitä myös vihreiden siirtymien näkökulmasta. Komissaari Gabriel totesi, että kestävä kehitys ja vihreät siirtymät ovat tärkeitä sekä liikuntapaikkarakentamisen että muun rakentamisen näkökulmasta. Saavutettavuus myös keskeinen näkökulma liikunnan sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi.

Hyväksyttiin päätelmät. PL ja HU jättivät lausuman gender-termin käytöstä.

13. Voivako viimeaikaiset kriisit luoda mahdollisuuksia liikunnan tulevalle kehitykselle? (13997/22)

Periaatekeskustelu

Puheenjohtaja esitteli keskustelun aiheen ja kertoi Uefan puheenjohtaja Alexandr Ceferinin alustavan aiheesta ennen varsinaisen keskustelun alkua.

Ceferin totesi Uefan ja EU:n suhteen olevan vahva kuten myös kansallisten jalkapalloliittojen ja hallitusten. Yhteistyön perustana ovat yhteiset arvot ja tältä osin myös päätöslauselma eurooppalaisesta urheilumallista tärkeä. Jalkapallo tärkeä yhtenäisyyttä lisäävä tekijä kriisien keskellä. EURO-turnauksen siirtäminen koronapandemian vuoksi maksoi 200 milj. euroa. Ihmisoikeudet ovat tärkeitä, Uefa ei ole Fifa, vaan sen velvollisuus on huolehtia niiden toteutumisesta. Kestävyys ja solidaarisuus keskeisiä tekijöitä urheilumallin mukaisesti, kun suurin osa tuloista valuu takaisin ruohonjuuritasolle. Uefa ei ole kiinnostuneita voitoista, vaan kulut sijoitus tulevaisuuteen ja

jäsenvaltioihin. Jalkapallo ei ole rikki. Superliiga kiinnostanut vain rahasta, Uefa rakentaa sen sijaan kenttiä ja kehittää naisten ja lasten jalkapalloa. Yhteistyösopimus komission kanssa olennainen osa tulevaa yhteistyötä EU:n kanssa.

8 (10)

Komissaari Gabriel totesi puolustavansa aina eurooppalaista urheilumallia ja totesi komissiolla olevan kolme yhteistyösopimusta, jotka osa pitkántähtäimen yhteistyötä. Perustana yhteiset arvot, tasa-arvo jne.

Koripalloilija Jiri Welsch kertoi oman kokemuksensa liikunnan edistämisestä lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi. Järjestöt ja seurat tekevät paljon, mutta siitä huolimatta lasten liikunta vähenee. Energiakriisi aiheuttaa omat haasteensa saavutettaville liikuntapaikoille. Negatiivisten seikkojen lisäksi tärkeää keskittyä positiiviseen. Liikunta hyvinvoinnin keskeinen tekijä.

Komissaari Gabriel painotti vielä keskustelun aluksi liikunnan merkitystä kaikille viitaten laskeviin Eurobarometrin tuloksiin.

Keskustelussa ministerit painottivat liikunnan merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille kriisien keskellä. Useat ministerit totesivat liikunnalla ja urheilulla on myös vaikutusta yhteiskunnan koheesion ja resilienssin vahvistamisessa. Laskeva liikunta-aktiivisuus on yhteinen ongelma, jossa hyvien käytäntöjen vaihtaminen jäsenvaltioiden kesken tärkeää. Myös energiakriisi on aiheuttanut useissa maissa ongelmia liikuntapaikkojen aukipitamisessä ja niiden tukemiseen on kohdennettu avustusta. Energiatohokkuus ja kestävä kehitys ovat myös tulevaisuudessa keskeinen kysymys liikuntasektorilla.

Jäsenmaat totesivat arvojen olevan tärkeitä liikunta- ja urheilualan yhteistyön perustana ja vetosivat yhteistyön jatkamiseksi Venäjän ja venäläisten urheilijoiden sekä muun henkilöstön osallistumisen estämiseksi kansainvälisiin urheilutapahtumiin. Ukrainan tukeminen ja jälleenrakennus edellyttävät myös yhteistyötä.

Suomen puheenvuorossa kiinnitettiin huomiota urheilun mahdollisuuteen lisätä rauhaa. Liikunnan lisääminen on kansallinen tavoite, mutta korona- ja energiakriisi ovat vaikuttaneet kansalaisten liikkumiseen. Liikuntapaikkarakentamisessa mahdollista löytää energiaystävällisiä keinoja. Komissaari Gabriel kiitti keskustelusta ja totesi arvojen ja liikuntapaikkojen olevan tärkeitä kaikille. Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten, että viime vuodet ovat olleet vaikeita kaikille ja myös urheilusektorille.

Digitaaliset ratkaisut ovat olleet tärkeitä ja liikuntapaikat keskeisiä liikunnan tason säilyttämiseksi. Koronapandemian sulkujen jälkeen energiakriisi koettelee nyt kaikkia maita. Innovaatioita tarvitaan urheilu- ja liikuntasektorin pitämiseksi hengissä. EU:n arvot ovat keskeisiä kaikille.

Muut asiat

14. Kulttuuri/audiovisuaaliala

a) Liepājan valinta Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2027 (14570/22) Latvian valtuuskunnan tiedotusasia

LV esitteli Euroopan 2027 kulttuuripääkaupungin Leipajan.

b) Kulttuuri-instituutiot energiakriisissä (14552/22) Saksan valtuuskunnan tiedotusasia

DE totesi kulttuuri-instituutioiden olevan merkittäviä sosiaalisen yhtenäisyyden paikkoja, jotka kärsivät huomattavasti ajankohtaisesta energiakriisistä. On tärkeää, että kulttuuritilojen aukiolo turvataan. Muutama valtuuskunta ja puheenjohtaja tukivat.

c) EIT – kulttuuria ja luovuutta edistävä osaamis- ja innovaatioyhteisö (14575/22) Komission tiedotusasia

Komissaari Gabriel esitteli asian ja kertoi 9 KIC:ä tulleen valituksi, joiden tarkoitus löytää synergioita kulttuurin ja tutkimuksen välillä. Aloitte mahdollisuus lisätä kulttuuri ja luovien alojen synergioita innovaatioiden luomiseksi. EIT tutkii parhaillaan start up –suunnitelmia, minkä jälkeen toiminta voidaan aloittaa 2024.

d) EU kunniavieraana Guadalajaran kansainvälisillä kirjamesseilla 2023 (14673/22) 9 (10)
Komission tiedotusasia

Komissaari Gabriel kertoi EU kutsutun kirjamessejen kunniavieraaksi 2023. Tarkoitus osallistua laajasti Team Europe'n puitteita hyväksi käyttäen.

e) Venäjän propagandakanavien lähettäminen EU:n jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuulu-vien satelliittipalvelujen tarjoajien toimesta (14573/22) Viron, Latvian, Liettuan ja Puolan valtuuskuntien tiedotusasia

LV vetosi komissioon välineiden etsimiseksi Venäjän propagandan etsimiseksi. EE ja PL tukivat.

f) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
Ruotsin valtuuskunnan tiedotusasia

Ruotsin puheenjohtajuuskauden yleiset prioriteetit on käyty läpi tarkemmin koulutuksen alla. Pj-kauden ohjelma julkaistaan 14.12. Kulttuuri- ja av-sektorilla mediavapauslaki tulee olemaan prioriteetti, minkä lisäksi Ukrainan tukeminen tärkeää. Tarkoitus on myös keskittyä taiteilijoiden residensseihin turvapaikkoina. Konferenssi mediavapaudesta ja mediapolitiikasta toimivan demokratian takeena 23.- 24.1. Tukholmassa. Umeåssa 17.2. konferenssi taiteilijoiden vapaudesta ja kulttuuriteollisuudesta. EYCS-neuvosto 15.-16.5. Brysselissä.

URHEILU

g) WADAn kokous: hallintoneuvosto (18. marraskuuta 2022)

WADAn hallintoneuvoston vuorossa olevaan puheenjohtajakolmikkoon kuuluvan EU:n jäsenvaltioiden edustajan tiedotusasia.

SE kertoi 18.11.2022 Montrealissa järjestetystä WADAn hallintoneuvoston kokouksesta. Budjettiin päätettiin tehdä inflaation vuoksi korotus, minkä lisäksi tehtiin muita hallinnollisia päätöksiä mm. urheilijoiden osallistumisen parantamiseksi.

Neuvosto otti esityksen tiedoksi.

h) Ihmisoikeuksien kunnioittaminen suurten urheilutapahtumien järjestäjiä valittaessa (14946/22)

Alankomaiden valtuuskunnan tiedotusasia

NL kiinnitti huomiota ihmisoikeustilanteeseen urheilussa. Kaikissa tilanteissa tulee välttää urheilun väärinkäyttöä poliittisiin tarkoituksiin ihmisoikeuksia vastaan. NL pyysi komissiota kartoittamaan mitä toimia urheilujärjestöt ovat tehneet ihmisoikeuksien edistämiseksi YK:n suuntaviivojen mukaisesti. Useat jäsenmaat tukivat NL:n esitystä. Ehdotettiin, että EU:n tulisi tehdä ihmisoikeuksista urheilussa pysyvä linjaus, jottei jokaiseen tapaukseen jouduttaisi reagoida erikseen.

Komissaari Gabriel totesi tukevansa täysin eurooppalaista urheilumallia ja kunnioittavansa järjestöjen itsenäisyyttä.

i) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
Ruotsin valtuuskunnan tiedotusasia

Ruotsin pj-kauden yleiset prioriteetit esiteltä koulutusneuvoston alla. Urheilusektorilla tarkoituksena on painottaa nuorten ja ikäihmisten fyysistä aktiivisuutta. Toimialajohtajakokous järjestetään 15.-16.6. Tukholmassa. EYCS-neuvosto 15.-16.5. Brysselissä.

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain

Liitteet -

Viite -